

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **E.J.**
uniewinnionej od popełnienia czynu z art. 177 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 10 czerwca 2025 r.
kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej
od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie
z dnia 16 lipca 2024 r., sygn. akt II Ka 239/24,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowie
z dnia 20 marca 2024 r., sygn. akt II K 412/22,
na podstawie art. 535 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć oskarżycielkę posiłkową R.G. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Tarnowie, wyrokiem z dnia 20 marca 2024 r., sygn. akt II K 412/22, na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 66 § 1 i § 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne przeciwko oskarżonej E.J. o to, że w dniu 8 lutego 2021 roku w Z., woj. [...], naruszyła nieumyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten

sposób, że prowadząc samochód osobowy marki J. nr rej. (...) zjechała częściowo na przeciwbieżny pas ruchu, doprowadzając najpierw do bocznego zderzenia z kierującym V. nr rej. (...) E.W., a kolejno do czołowego zderzenia z samochodem marki H. nr rej. (...) kierowanym przez R.G., w wyniku czego R.G. doznała złamania kręgu Th12 z wypukleniem się tylnego-górnego odcinka na 5 mm w głąb kanału kręgowego i modelowaniem rdzenia kręgowego, które to obrażenia pociągnęły za sobą naruszenie prawidłowej czynności narządu ciała na okres przekraczający siedem dni, tj. o przestępstwo z art. 177 § 1 k.k., warunkowo umorzył na okres próby wynoszący dwa lata. Na mocy art. 67 § 3 k.k. zobowiązał oskarżoną do zapłaty na rzecz pokrzywdzonej R.G. kwoty 4.000 złotych tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Jednocześnie na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 629 k.p.k. oraz art. 17 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę tysiąca złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów sądowych i zwolnił oskarżoną od ponoszenia pozostałych kosztów oraz od opłaty.

Apelację od powyższego wyroku złożył obrońca oskarżonej zarzucając na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt. 2 oraz 3 k.p.k. wydanie zaskarżonego wyroku z naruszeniem wskazanych poniżej przepisów postępowania:

1. art. 2 § 2 i art. 7 w zw. z art. 168 k.p.k. oraz art. 193 § 1 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, a w szczególności poprzez niedopuszczenie uzupełniającej opinii innego instytutu badawczego, względnie łącznej opinii biegłych, na okoliczność:
 - ustalenia tego, czy pojazd V. w chwili zdarzenia znajdował się poza „swoją połową drogi”;
 - ustalenia dokładnego miejsca zdarzenia;
2. art. 4 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez:
 - rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości (dotyczących miejsca położenia pojazdu V. w chwili zderzenia z pojazdem J. oskarżonej) na niekorzyść oskarżonej oraz zaniechaniu badania okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonej, w szczególności wywołania kolejnej opinii instytutu naukowego;

- danie (częściowej) wiary świadkom (kierującemu pojazdem V. nr rej. (...)) oraz jego pasażerom – pracownikom jednego przedsiębiorstwa – właściciela pojazdu), którzy mają istotny interes w tym, aby prawda nie ujrzała światła dziennego - zeznania świadka E.W. (k. 61-64, 339), zeznania świadka S.H. (k.67-68, 396-396), zeznania świadka P.H. (k. 71-73, 396);
3. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez przekroczenie i dokonanie dowolnej, powierzchownej, jednostronnej i fragmentarycznej oceny ujawnionego materiału dowodowego (zeznania świadków – kierującego pojazdem V. nr rej. (...) oraz jego pasażerów – pracowników jednego przedsiębiorstwa – właściciela pojazdu: zeznania świadka E.W. (k. 61-64, 339), zeznania świadka S.H. (k. 67-68, 396-396), zeznania świadka P.H., (k. 71-73, 396), a także protokołu z oględzin miejsca wypadku drogowego; dokumentacji fotograficznej (k. 3-5, 54-55), bez uwzględnienia zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy technicznej, informacji specjalnych i doświadczenia życiowego oraz zawodowego, poczynienie ustaleń sprzecznych ze stanem faktycznym, a także niewystarczające uzasadnienie Sądu w tym zakresie.

Powyższe uchybienia zdaniem obrońcy skutkowały wydaniem wyroku w oparciu o istotny błąd w ustaleniach faktycznych, obejmujący przyjęcie, że oskarżona E.J. „(...) naruszyła nieumyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że prowadząc samochód osobowy marki J. nr rej. (...) zjechała częściowo na przeciwbieżny pas ruchu, doprowadzając najpierw do bocznego zderzenia z kierującym V. nr rej. (...) E.W., a kolejno do czołowego zderzenia z samochodem marki H. nr rej. (...) kierowanym przez R.G. (...)...”, w sytuacji, gdy w aktach sprawy brak jest dowodu na to, że pojazd J. nr rej. (...) znajdował się na przeciwbieżnym pasie ruchu w chwili zderzenia z pojazdem V. nr rej. (...), zaś prawdziwy stan faktyczny przedstawia się tak, że to kierujący pojazdem V. nr rej. (...) pan E.W. zjechał na przeciwny pas ruchu i doprowadził do zderzenia się prowadzonego przez siebie pojazdu z pojazdem J. nr rej. (...) kierowanym przez oskarżoną.

Formułując powyższe zarzuty autor apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w Tarnowie z dnia 20 marca 2024 r., sygn. akt II K 412/22, poprzez uniewinnienie oskarżonej E.J. od zarzucanego jej czynu,

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Tarnowie w całości do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w Tarnowie wyrokiem z dnia 16 lipca 2024 r., sygn. akt II Ka 239/24, zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowie w ten sposób, że na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. uniewinnił oskarżoną E.J. od popełnienia zarzuczonego jej czynu, a kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Kasację od wyroku Sądu drugiej instancji wniósł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej. Zaskarżył wyrok Sądu odwoławczego w całości, zarzucając temu rozstrzygnięciu *„rażące naruszenie przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, a to art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1251), poprzez jego niezastosowanie przy ocenie sprawstwa i winy oskarżonej w niniejszej sprawie, a w konsekwencji przyjęcie przez Sąd Okręgowy w Tarnowie, iż oskarżona E.J. swoim zachowaniem nie wypełniła znamion czynu zabronionego”*.

Formułując ten zarzut autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Tarnowie do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej i tożsame stanowisko wyraził w swoim piśmie procesowym obrońca oskarżonej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej jako oczywiście bezzasadną należało oddalić na podstawie art. 535 § 3 k.p.k.

Trafnie zauważa prokurator w odpowiedzi na kasację, że skarżący, pod pozorem zarzutu rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, poddaje w wątpliwość ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd drugiej instancji. Jednakże ustalenia te nie mogą być przedmiotem kontroli kasacyjnej. Wobec jednoznacznej redakcji przepisu art. 523 § 1 k.p.k., niedopuszczalne jest bowiem kwestionowanie w trybie kasacji zasadności dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, a Sąd Najwyższy przy jej rozpoznaniu nie jest władny dokonywać ponownej oceny

dowodów i w oparciu o tak przeprowadzoną ocenę własną, sprawdzać poprawność ustalonych w sprawie faktów. W realiach niniejszej sprawy naruszenie prawa karnego materialnego wskazane w zarzucie kasacji nie miało miejsca.

Wynika to zresztą bezspornie z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, w którym jednoznacznie wskazano, że *„w sprawie zabrakło nie tylko dowodów rzeczowych oraz z zakresu wiedzy specjalnej, pozwalających ocenić czy to oskarżona swoim pojazdem znalazła się na pasie ruchu przeznaczonym dla pojazdów podążających z naprzeciwka czy też stało się odwrotnie, lecz ów deficyt dotknął również dowodów osobowych. W tej sytuacji nie można było z pełnym przekonaniem, w sposób dający się pogodzić z dyrektywą zadekretowaną w przepisie art. 2 § 2 k.p.k. (powinno być art. 5 § 2 k.p.k. – uwaga SN) twierdzić, iż to decyzje E.J. zaważyły na kolizji jej pojazdu z samochodem marki V., i w efekcie na zaistnieniu wypadku drogowego, w którym udział wzięła, prowadząca samochód marki H. – R.G.”* (s. 15 uzasadnienia SO). Powyższe nie pozostawia wątpliwości, że uniewinnienie oskarżonej jest wynikiem braków dowodowych nie pozwalających rozstrzygnąć niedających się usunąć wątpliwości, a nie obrazy prawa materialnego.

Przypomnieć należy raz jeszcze, chociaż Sąd Najwyższy robił to już przecież wielokrotnie w swoich orzeczeniach, że nie można mówić o naruszeniu przepisów prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 listopada 2017 r., II KK 346/17, z dnia 4 stycznia 2017 r., III KK 379/16), a takich niewątpliwie, tj. jest określonych w art. 438 pkt 3 k.p.k., pod pozorem sformułowanego zarzutu, dopatruje się autor kasacji w rozstrzygnięciu Sądu odwoławczego zmieniającego orzeczenie Sądu pierwszej instancji. Skarżący w żaden sposób w treści kasacji nie wykazał tego, by w istocie doszło do naruszenia wskazanego przepisu ustawy Prawo o ruchu drogowym. Formułując zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego oraz uzasadniając kasację, dążył natomiast do podważenia prawidłowości kontroli odwoławczej poczynionej przez Sąd Okręgowy w Tarnowie w zakresie oceny dowodów, a przez to do polemiki z zasadniczymi ustaleniami faktycznymi dokonanymi w niniejszej sprawie przez Sąd Odwoławczy, oczekując od Sądu Najwyższego, że skontroluje on poprawność tychże ustaleń. Tymczasem, co należy

również przypomnieć skarżącemu, postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ma ponawiać kontrolę odwoławczą. Sąd kasacyjny nie weryfikuje poprawności oceny poszczególnych dowodów i poczynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych, ponieważ do jego kompetencji nie należy dokonywanie ponownej kontroli, dublującej kontrolę apelacyjną (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 maja 2015 r., IV KK 430/14, z dnia 3 lutego 2021 r., II KK 8/21). Błędne określenie przez skarżącego zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych naruszeniem prawa, w tym wypadku materialnego, nie tylko nie obliuguje, ale nawet nie uprawnia sądu kasacyjnego do uwzględnienia, a nawet do rozpoznania takiego zarzutu.

Podsumowując, wobec oczywistej bezzasadności zarzutu sformułowanego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia, Sąd Najwyższy oddalił kasację pełnomocnika oskarżycielki posiłkowego w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Wobec uznania kasacji za oczywiście bezzasadną, należało obciążyć oskarżycielkę posiłkową – na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. – kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

[WB[

[a.ł]